

Hur går diskussionerna kring tryggad livsmedelsförsörjning i FN:s hållbarhetsmål?

Millenniemalet ska vara uppnådda nästa år. Trots viktiga framsteg på många områden kvarstår stora utmaningar.¹ Vid Rio+20-konferensen beslutades därför att nya mål ska formuleras och ta vid efter 2015.² Detta papper beskriver kortfattat hur frågor om tryggad livsmedelsförsörjning och uthålligt jordbruk hittills figurerat i diskussionerna om FN:s hållbarhetsmål, vart diskussionerna verkar leda, och hur SIANI skulle kunna bidra.

Hållbarhetsmålets omfattning och angreppssätt skiljer sig från Millenniemålet.³ Millenniemålet fokuserar på fattigdomsbekämpning och utveckling i låginkomstländer medan ambitionen är att Hållbarhetsmålen ska vara *universella*. Målen ska vara relevanta för alla länder, och alla förväntas bidra till att de uppfylls. Medan Millenniemålets sektoriella ramverk gjort att liten hänsyn tagits till hur olika mål påverkar varandra, ska Hållbarhetsmålets ramverk *integrera* sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter. Vidare ska Hållbarhetsmålen inriktas mot *strukturella orsaker* till fattigdom och hinder för hållbar utveckling.

Agendan växer fram

Tryggad livsmedelsförsörjning finns inkluderat under Millenniemål 1: Halvera jordens fattigdom och hunger. Mål 7 och 8 berör också viktiga aspekter för ett uthålligt livsmedelssystem, men däremot saknas mål för jordbruk.

Den arbetsgrupp, *Open Working Group on Sustainable Development Goals*, (OWG) som fått i uppgift att föreslå en uppsättning mål till FN:s generalsekreterare har nu lett processen under drygt ett års tid. Arbetsgruppens tredje möte (i maj 2013) fokuserade på tryggad livsmedelsförsörjning, nutrition och hållbart jordbruk. Sedan dess har många inlägg i form av konsultationer på global och nationell nivå, workshops, politiska uttalanden samt rapporter från FN och oberoende organisationer, tankesmedjor och forskare framförts för att påverka agendan.⁴

Bland dessa inlägg råder i princip konsensus över vad ett mål för tryggad livsmedelsförsörjning och uthålligt jordbruk ska uppnå: ökad produktivitet med effektiv resursanvändning. Inläggen ger även stort stöd till en rättviseagenda som prioriterar utsatta grupper och sårbara livsmedels- och jordbrukssystem. Till skillnad från Millenniemålets fokus på kaloriintag inkluderas

nutrition i alla dess former (brist på näringsämnen, över- och undervikt), och vikten av rätt näring under ett barns första 1000 dagar betonas. Många inlägg har inspirerats av FN:s generalsekreterares initiativ "*Zero Hunger Challenge*";⁵ och principer som ofta citeras är "*rätten till mat*", "*rätten att vara fria från hunger*" och "*rätten till mat med adekvat näringsinnehåll*."

Ambitionen att Hållbarhetsmålen ska vara mer integrerade reflekteras i många inlägg, som lyfter fram hur nära *sammankopplade* tryggad livsmedelsförsörjning, nutrition och uthålligt jordbruk är och likaså hur målet påverkar, och påverkas av, många andra mål. Mål för ekonomisk tillväxt, energi, vatten, sanitet, hållbar resursanvändning, arbete och sysselsättning, och hälsa nämns ofta. Inläggen efterfrågar *uthållig livsmedelsproduktion*, och betonar att ambitionen att intensifiera jordbruket måste kompletteras med hållbar resursanvändning (vatten, mark, skog). Behovet av att minska matavfall och matförluster längs hela värdekedjan - efter skörd, under förvaring, och till följd av konsumtionsmönster - understryks ofta.

Många inlägg ger uttryck för Hållbarhetsmålets universella omfattning och fokus på systemförändringar genom att inrikta sig på just de bakomliggande orsakerna till en osäker livsmedelsförsörjning, såsom ojämlikhet, ojämställdhet och social marginalisering. Stort fokus ligger på småskaligt jordbruk och småjordbrukare, som både ses som en utsatt grupp och som viktiga förändringsaktörer vars resiliens deltagande i beslutsfattande, kontroll över resurser (inklusive mark), tillgång till marknader, kunskap och förmåga måste förbättras. Diskussioner har också rört internationella avtal som påverkar matpriser, handel, säker mathantering och investeringar i jordbrukssektorn, och efterfrågat att de ska stödja, eller åtminstone inte fördela, fattiga länder och deras produkter. Större krav ställs också på den privata sektorns sociala och miljömässiga ansvar i jordbrukssektorn. Nationellt ägarskap och ansvar för utvecklingsagendan framhävs som en nödvändighet för att målen ska kunna uppnås.

Förslag på mål för matsäkerhet och hållbart jordbruk

Med ett par veckor kvar till att arbetsgruppen (OWG) ska presentera sin rapport, diskuteras flera mål och delmål med relevans för tryggad livsmedelsförsörjning och uthålligt jordbruk. *Zero draft* (daterad 2 juni) inkluderar åtta delmål under Mål 2: "*End hunger, achieve food security*

1 FN (2013a) 2 FN (2012) 3 För mer information kring kriterier och principer som styr formuleringen av målen, se t.ex.; "[Sustainable Development Knowledge Platform](#)" "[Sustainable Development Goals](#)"; IRF2015 "[The OWG11 'Focus Areas' Paper: An IRF2015 Review](#)"; and "[Goals, Targets and Indicators](#)"; Stockholm Environment Institute "[Cross-Sectoral Integration in the Sustainable Development Goals: a Nexus Approach](#)". 4 Referenser till de dokument som detta papper baserats på finns i en längre version (på engelska) [<http://www.siani.se/resources/report/food-security-SDG>] 5 Målen för "Zero Hunger Challenge" är: i) zero stunted children under 2; ii) 100% access to adequate food all year around iii) all food systems are sustainable; iv) a 100% increase in smallholder productivity and income; v) zero loss or waste of food.

and adequate nutrition for all, and promote sustainable agriculture." Delmålen överlappar till viss del och vid arbetsgruppens senaste möte (OWG12, 16-20 juni) föreslogs omflyttningar av några av dem, både inom målet och till andra mål.⁶ Andra föreslagna mål som inkluderar olika aspekter av tryggad livsmedelsförsörjning och uthålligt jordbruk är jämställdhet, hälsa, jämlikhet, hållbar konsumtion och produktion, klimat, ekosystem och biologisk mångfald, och globalt partnerskap för hållbar utveckling.⁷

De områden som arbetsgruppen prioriterat återkommer även i målramverk som andra aktörer föreslagit. De reflekterar en ambition att fullfölja Millenniemålen, men nöjer sig inte med detta. Ökad produktivitet i jordbruket länkas till hållbar och effektiv resursanvändning, minskad markförstöring och skydd av den biologiska mångfalden. Det sociala skyddet och tillgången till resurser stärks, så att jordbrukssektorn erbjuder acceptabla arbetsvillkor och tryggad inkomst. Jordbruksinvesteringar riktas särskilt till småskaliga jordbruk, och småjordbrukare, kvinnor och andra utsatta grupper rättigheter stärks. Den globala handeln ska verka för att stödja fattiga länders utveckling.

Vad finns inte med?

Eftersom de olika aspekterna av tryggad livsmedelsförsörjning sammanlänkas genom produktions- och konsumtionsmönster, resursanvändning och samverkan mellan länder krävs ett systemtänk. Utvecklingen av Hållbarhetsmålen har hittills reflekterat ett mer integrerat och omfattande angreppssätt än Millenniemålen, men inte i tillräcklig utsträckning. Det är allmänt accepterat att många mål är nära sammankopplade, men det råder mindre klarhet över hur målramverket ska kunna utformas så att konflikter undviks och synergier förstärks. Kopplingar mellan tryggad livsmedelsförsörjning och andra mål måste beaktas för att målramverket ska vara hållbart.

Medan det råder stor samsyn kring vad målen för en tryggad livsmedelsförsörjning ska uppnå, är strategierna för hur det ska ske mer oklara. Inlägg har lyft "climate-smart agriculture", "conservation agriculture", "agroforestry", "biotechnology" och "agro-ecology", men förslagen på mål och delmål talar endast i breda termer om förutsättningar för teknikutveckling, policyutveckling och investeringar i ett uthålligt jordbruk. Föreslagna mål och delmål framhåller också i mycket liten utsträckning

⁶ För mer info, se exempelvis [Earth Negotiations Bulletin](#)

⁷ Se OWG (2014) "Introduction and Proposed Goals and Targets on Sustainable Development for the Post 2015 Development Agenda", 2 Juni 2014.

⁸ I den engelska versionen av detta papper finns en översiktstabell med föreslagna målramverk och de mål och delmål som är relevanta för matsäkerhet och hållbart jordbruk, se [<http://www.siani.se/resources/report/food-security-SDG>].

behovet av forskning och tekniköverföring, trots att investeringar för att förbättra tillgången till miljövänlig teknik är nödvändig för att möjliggöra den omställning av jordbruk- och livsmedelssystem som efterfrågas. Precis som flera inlägg har betonat behöver också traditionell kunskap kompletteras med vetenskapligt stöd. SIANIs uppdrag att främja dialog kring tryggad livsmedels- och näringsförsörjning, och möjliggöra ett mer välgrundat beslutsfattande, är högst relevant för detta.

Vad är nästa steg i processen?

Arbetsgruppen (OWG) överlämnar sin rapport till FN:s generalsekreterare inför den 69:e generalförsamlingen, i september 2014. Rapporten kommer utgöra underlag för de mellanstatliga förhandlingar som då påbörjas. Den kommer också bidra till generalsekreterarens rapport, som förväntas mot slutet av 2014 och ska sammanfatta processen så långt. De mellanstatliga förhandlingarna pågår fram till september 2015 då ett slutgiltigt ramverk för målskrivningarna förväntas kunna presenteras.

FN:s medlemstater är i princip eniga om att Hållbarhetsmålen ska inkludera ett mål för tryggad livsmedelsförsörjning och uthålligt jordbruk, men vissa områden kan fortfarande komma att bli problematiska i förhandlingarna. Delmål som rör tryggad tillgång till mat har brett stöd, medan delmål som fokuserar på hållbarhets- och jämlikhetsaspekter är generellt politiskt svårare. Produktion av biobränsle, genmodifiering, subventioner och utländska landinvesteringar är också exempel på kontroversiella områden.

Utöver förhandlingar om mål och delmål återstår att enas om indikatorer, system för uppföljning, genomförande, och – inte minst – finansiering. Arbetsgruppens (OWG) förslag bör därmed inte ses som en slutgiltig produkt. SIANIs erfarenhet av att integrera kunskap mellan olika sektorer och sammanlänka lokal kunskap med globala policyprocesser är högst relevant i den fortsatta processen, inte minst när länder börjar formulera sina nationella delmål och strategier för genomförande.

Nina Weitz, forskare vid Stockholm Environment Institute och medlem i SIANI

A version of this brief in English is available at:

<http://www.siani.se/resources/report/food-security-SDG>

Independent
Research
Forum

IRF2015

Stockholm Environment Institute
is a member of the IRF2015 — a
collaboration of 11 international

research institutions providing critical thinking, integrated analysis and awareness raising for a post 2015 development agenda. This publication contributes thinking to this debate. Further work can be found on www.IRF2015 and all 11 partner websites.

The views and content in this document are the authors' own, and do not necessarily represent the views of SIANI or its members or partners

SIANI's mission is to enable sustainable food security and nutrition for all. SIANI is a member-based network that supports and promotes Swedish expertise and provides an open and interactive platform for engagement and dialogue in a global context

SIANI Stockholm Environment Institute, Linnégatan 87D, Box 24218, Stockholm, 104 51, Sweden